

แผนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ – มหาวิทยาลัยรังสิต

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐

(เริ่มตั้งแต่เดือน มิ.ย. ๖๐ – พ.ค. ๖๑)

แผนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ของ มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปีงบประมาณ 2560

ลำดับ ที่	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การติดตามประเมินผล	ระยะเวลา ดำเนินงาน	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
F1A3					
1	โครงการอนุรักษ์พืชสมุนไพรในตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ด้วยเภสัชกรอินทรีย์	<p>วัตถุประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสมุนไพรของนักศึกษา คณาจารย์ บุคลากร ชุมชนและผู้สนใจทั่วไป 2. เพื่อเป็นการอนุรักษ์พืชสมุนไพร ในตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์เพื่อใช้ในการเรียนการสอน 3. เพื่อเป็นสวนสมุนไพรต้นแบบที่เป็นเภสัชกรอินทรีย์ 4. ร่วมในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชสมุนไพรอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 5. เพื่อให้ทุกคนได้เห็นคุณค่าของสมุนไพรและการนำสมุนไพรมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน 6. สร้างจิตสำนึกในการรักษาและหวงแหนภูมิปัญญาที่สั่งสมกันมาช้านาน ซึ่งจะต้องร่วมมือกันทั้งบุคคล หน่วยงาน และองค์กรต่างๆ ซึ่งก็จะบังเกิดผลดีแก่ประเทศชาติ ในการตระหนักในคุณค่าของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยในการใช้สมุนไพรต่อไป 7. เพื่อเป็นองค์รวมของศาสตร์การ แพทย์แผนตะวันออกที่ประกอบด้วย สวนสมุนไพรแบบเภสัชกรอินทรีย์ โรงงานผลิตยาสมุนไพร ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์เภสัชกรอินทรีย์ ศูนย์บริการสุขภาพการแพทย์แผนตะวันออก อย่างครบวงจร 8. ปรับภูมิทัศน์ของมหาวิทยาลัยให้ร่มรื่นและสวยงามด้วยพืชสมุนไพร <p>เป้าหมาย</p> <p>เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านพืชสมุนไพร สำหรับนักศึกษา คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ชุมชนและผู้สนใจ อย่างน้อย 250 คน โดยปีการศึกษา 2557 จะปลูกพืชสมุนไพรที่มีรายชื่ออยู่ในตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ตามคัมภีร์มหาโชดรัต คัมภีร์ชวดาร และคัมภีร์โรคนิทาน และจะทำฐานข้อมูลพืชสมุนไพร ออนไลน์ พร้อมกับนำเอาระบบ QR Code มาใช้ในโครงการฯ ตามความพร้อมและงบประมาณที่สนับสนุน</p>	ปี 2560-2564	52,200 บาท (ปี 2560)	1) รับผิดชอบ โดย คณะ การแพทย์แผน ตะวันออก

ลำดับ ที่	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การติดตามประเมินผล	ระยะเวลา ดำเนินงาน	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
		<p>การติดตามประเมินผล</p> <p><u>เชิงปริมาณ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - มีพืชสมุนไพรในตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ตามคัมภีร์มหาโชดรัต คัมภีร์ขวดาร และคัมภีร์โรคนิทาน อย่างน้อย 100 ชนิด - มีนักศึกษา คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ชุมชน และผู้สนใจ ได้ใช้ประโยชน์จากโครงการอย่างน้อย 250 คน/ปี <p><u>เชิงคุณภาพ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - นักศึกษา คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ชุมชน และผู้สนใจทั่วไป ประเมินความพึงพอใจในการใช้ประโยชน์จากโครงการฯ ในระดับ 4.18 จากระดับ 5 คะแนน <p>พื้นที่เป้าหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - มหาวิทยาลัยรังสิต 			
2	การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกล้วยไม้ป่าเมืองไทยและพันธุ์พืช	<p>วัตถุประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อนำความรู้สู่ชุมชน และเป็นการบริการความรู้ให้แก่สังคมในชุมชน ในเขตปริมณฑล และจังหวัดใกล้เคียง 2. เพาะขยายพันธุ์กล้วยไม้ป่า โดยหาสูตรอาหารที่เหมาะสม เพื่อขยายพันธุ์และนำกลับสู่ธรรมชาติ <p>เป้าหมาย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เผยแพร่ความรู้ในด้านการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อให้แก่ชุมชนและองค์กรต่างๆ โดยมีบุคคลภายนอกเข้าร่วมโครงการ 40 คน 2. ได้สูตรอาหารที่เหมาะสมในการขยายพันธุ์กล้วยไม้ป่า จำนวน 3 ชนิด <p>การติดตามประเมินผล</p> <p><u>เชิงปริมาณ</u></p> <p>จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ 80% ของเป้าหมาย</p> <p><u>เชิงคุณภาพ</u></p> <p>คะแนนประเมินความพึงพอใจโดยผู้เข้าร่วมโครงการในระดับคะแนนอย่างน้อย 4</p>	ปี 2560-2564	50,000 บาท (ปี 2560)	1) รับผิดชอบ โดย คณะ วิทยาศาสตร์

ลำดับ ที่	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การติดตามประเมินผล	ระยะเวลา ดำเนินงาน	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
		พื้นที่เป้าหมาย โรงเรียนในเขตปทุมธานีและจังหวัดใกล้เคียง			
F3A8					
1	สนับสนุนโรงเรียนสมาชิก สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อแนะนำความรู้ทางด้านพฤกษศาสตร์ 2. เพื่อการติดตั้งสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียน เป้าหมาย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียนให้มีจำนวนมากขึ้น การติดตามประเมินผล ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่มีความประสงค์ จะจัดตั้งสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน พื้นที่เป้าหมาย โรงเรียนในเขตปทุมธานีและจังหวัดใกล้เคียง	ปี 2560-2564	-	1) รับผิดชอบ โดย ผศ.ณิ ชกานต์ กลิ่น กุสุม คณะ วิทยาศาสตร์
2	การจัดทำเว็บไซต์ อพ.สธ.- มรส.	วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ อพ.สธ. ให้กับนักวิจัยและผู้สนใจ เป้าหมาย 1. เพื่อความเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้กับนักวิจัยและผู้สนใจ 2. เพื่อรองรับการส่งผลงานวิจัยที่ร่วมสนองพระราชดำริฯ การติดตามประเมินผล <u>เชิงปริมาณ</u> จำนวนนักวิจัยที่ส่งบทความเข้าสู่ระบบ <u>เชิงคุณภาพ</u> มีการตรวจสอบข้อมูลเพื่อให้เป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา และสามารถลดขั้นตอนการใช้	ปี 2560-2564	20,000 บาท	สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัย รังสิต

ลำดับ ที่	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การติดตามประเมินผล	ระยะเวลา ดำเนินงาน	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
		<p>กระต่ายในการขอติดตามการดำเนินงานต่างๆ รวมถึงลดระยะเวลาในการประสานงาน และรวบรวมเอกสาร</p> <p>พื้นที่เป้าหมาย มหาวิทยาลัยรังสิต</p>			
3	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรม กล้วยใช้ผลประกอบ อาหารและการใช้ ประโยชน์เชิงพาณิชย์ใน อุตสาหกรรมอาหาร สุขภาพ	<p>วัตถุประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อทำการรวบรวม อนุรักษ์พันธุกล้วยพื้นบ้านในประเทศไทย และพัฒนาเทคโนโลยีด้านการปลูก การขยายพันธุ์ การปรับปรุงพันธุ์ รวมทั้งการคัดเลือกสายพันธุ์กล้วยที่มีปริมาณแป้งทนย่อย (RS) สูง อันจะนำไปสู่การเกิดเทคโนโลยีการเพาะปลูกกล้วย (smart farm model) ที่เป็นหัวใจสำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกษตรกรไทยหันมาปลูกกล้วยหินเชิงการค้าด้วยรูปแบบของการจัดการที่มีมาตรฐาน (GAP) และได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับ และตอบสนองความต้องการของตลาดในอนาคตได้ 2. ศึกษาการสกัด และการวิเคราะห์คุณสมบัติเชิงหน้าที่และโครงสร้างของแป้งต้านทานการย่อยจากกล้วย ทำให้เกิดองค์ความรู้พื้นฐานที่สำคัญในการนำกล้วยไปใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำไปบูรณาการกับองค์ความรู้ทางด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อนำแป้งกล้วยไปใช้ในการผลิตอาหารสุขภาพ (functional food) เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับแป้งกล้วย 3. ศึกษาการนำแป้งต้านทานการย่อยจากกล้วยมาใช้ในการผลิตขนมปังสำเร็จรูป เบเกอรี่ และเครื่องดื่มขงละลายโยอาหารสูงเพื่อใช้ทดแทนแป้งสาลีที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ และมีราคาสูง ซึ่งจะได้เทคโนโลยีการผลิตอาหารเพื่อสุขภาพที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคยุคใหม่ และมีโอกาสทางการตลาดสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยเบาหวาน ผู้ที่ต้องการควบคุมน้ำหนัก และผู้สูงวัย 4. ศึกษาความเป็นไปได้ในการนำผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้จากงานวิจัยสู่การผลิตในระดับอุตสาหกรรม โดยการวิจัยตลาด <p>เป้าหมาย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่ออนุรักษ์และรักษาสายพันธุ์และปรับปรุงพันธุ์กล้วยพื้นบ้านให้สามารถเพิ่มทางเลือกในการนำไปใช้ประโยชน์ได้ 2. สร้าง demand และ value ของกล้วยพื้นบ้าน ในระดับอุตสาหกรรม เป็นการกระตุ้น 	ปี 2560	อยู่ระหว่าง พิจารณาเงินทุน วิจัย	<p>1) รับผิดชอบ โดย วิทยาลัย นวัตกรรมเกษตร และเทคโนโลยี ชีวภาพ</p> <p>ดำเนินโครงการ 1 ปี</p> <p>ตั้งแต่ปี 2559- 2560</p> <p>โดยประกอบด้วย โครงการย่อย 2 โครงการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนา ผลิตภัณฑ์ขนมปัง สำเร็จรูปสุขภาพ จากแป้งกล้วยหิน 2. นวัตกรรมแป้ง สุขภาพที่ผลิตจาก กล้วยพื้นบ้านของ ไทยเพื่อนำไปใช้ ประโยชน์ในเชิง

ลำดับ ที่	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การติดตามประเมินผล	ระยะเวลา ดำเนินงาน	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
		<p>supply chain ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมและผลักดันการปลูกกล้วยหินให้เกษตรกรไทย โดยใช้เทคโนโลยี smart farm ที่เหมาะสม</p> <p>3. ส่งเสริมพืชเศรษฐกิจตัวใหม่ของประเทศ และเพิ่มโอกาสการแข่งขันในตลาดโลก</p> <p>4. สร้างเทคโนโลยีการผลิตฟลาวาร์กล้วยระดับชุมชน และผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคยุคใหม่ มีราคาไม่แพง และผลิตจากวัตถุดิบในประเทศ</p> <p>5. เป็นการสร้างงานวิจัยที่มีคุณค่าเชิงเศรษฐกิจและสังคม</p> <p>การติดตามประเมินผล</p> <p>1. สายพันธุ์กล้วยชนิดต่างๆในประเทศไทย รวมถึงเทคโนโลยีการเพาะปลูกกล้วยโดยใช้แปลงอัจฉริยะ</p> <p>2. เทคโนโลยีกระบวนการผลิตแปงกล้วยหินที่มีปริมาณแป้งต้านทานการย่อยสูง ในระดับชุมชนและ SME และการถ่ายทอดเทคโนโลยี</p> <p>3. ผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพในกลุ่มอาหารกึ่งสำเร็จรูป (บะหมี่สด และ บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป) ผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ และเครื่องดื่มสุขภาพที่มีใยอาหารสูงจากแปงกล้วยหิน</p> <p>4. ข้อมูลวิจัยทางการตลาดเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการนำผลิตภัณฑ์วิจัยไปต่อยอดเชิงพาณิชย์</p> <p>พื้นที่เป้าหมาย</p> <p>ส่งเสริมการเพาะปลูกกล้วยหินในจังหวัดนครปฐมและพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี นอกจากนี้อาจขยายการส่งเสริมการเพาะปลูกไปยังจังหวัดเพชรบูรณ์ หรือชุมพร โดยความร่วมมือกับกรมส่งเสริมการเกษตร และ ชกส.</p>			พาณิชย์